

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Miljøstyrelsen

Den 27. november 2018
MFVM 713

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til delegeret retsakt om ændring med henblik på tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU (RoHS-direktivet) vedrørende undtagelse 42 for bly i lejer og bøsninger på forbrændingsmotorer drevet af diesel eller gasformigt brændstof, der anvendes i ikke-vejgående udstyr til erhvervmæssig brug (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til en delegeret retsakt om ændring med henblik på tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU. Forslaget indebærer, at undtagelse 42 om bly i lejer og bøsninger på forbrændingsmotorer drevet af diesel eller gasformigt brændstof, der anvendes i ikke-vejgående udstyr til erhvervmæssig brug, tillades i en tidsbegrænset periode frem til 21. juli 2024. Den delegerede retsakt vurderes generelt at have en uændret påvirkning af det nuværende beskyttelsesniveau i Danmark. Forslaget vurderes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser. Der er tale om en midlertidig specifik anvendelse af bly, som har en samlet uændret miljøvirkning. Undtagelsen forlænges, da der endnu ikke findes pålidelige alternativer, som kan substituere bly til denne anvendelse, og da beskyttelsesniveauet vil være uændret ved en forlængelse af undtagelsen. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Baggrund

Kommissionen har den 16. november 2018 fremsat forslag om tilpasning til den tekniske udvikling af bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr (RoHS-direktivet). Forslaget er modtaget i Rådssekretariatet den 19. november 2018.

Forslaget er vedtaget af Kommissionen med hjemmel i RoHS-direktivets artikel 5, stk.1, litra a, som en delegeret retsakt. Artikel 5 indeholder bestemmelser om tilpasning af direktivets bilag III og IV til den videnskabelige og tekniske udvikling.

Den delegerede retsakt er udstedt i henhold til TEUF artikel 290 og kan kun træde i kraft, såfremt Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for en frist på to måneder, i dette tilfælde

indtil 21. januar 2019. Fristen for indsigelse kan forlænges med to måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med absolut flertal. Rådet træffer beslutning om indsigelse med kvalificeret flertal.

Formandskabet har anmodet om eventuelle indsigelser fra medlemsstaterne senest den 7. december 2018.

Formål og indhold

RoHS-direktivet giver aktører og virksomheder mulighed for at ansøge om midlertidige undtagelser fra de begrænsninger, som et stof er underlagt under direktivet. Direktivets bilag III og IV indeholder en optegnelse over de materialer og komponenter i elektrisk og elektronisk udstyr, til specifikke anvendelser, som er fritaget fra begrænsning i henhold til direktivet.

For at en undtagelse ifølge direktivets artikel 5, stk. 1, litra a) kan optages på bilag III og IV skal det fastslås, at optagelsen ikke svækker den miljø- og sundhedsbeskyttelse, der ydes efter forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), og at en af følgende betingelser er opfyldt:

- Det er ikke teknisk eller videnskabeligt muligt i praksis at eliminere eller substituere dem ved hjælp af ændringer af udformningen eller materialer og komponenter, der ikke kræver anvendelse af materialer eller stoffer på listen i bilag II;
- Alternativernes pålidelighed er ikke sikret;
- Den samlede negative miljø-, sundheds-, og forbrugerbeskyttelsesmæssige indvirkning som følge af substitutionen er større end de samlede miljø-, sundheds- og forbrugerbeskyttelsesmæssige fordele herved.

Kommissionen modtog i juli 2015 en ansøgning om en ny undtagelse til bilag III; undtagelse 42, for bly i lejer og bøsninger på forbrændingsmotorer drevet af diesel eller gasformigt brændstof, der anvendes i ikke-vejgående udstyr til erhvervsmæssig brug (ansøgning nr. 2016-1).

For at sikre, at store motorer og motorer til brug under barske eller krævende forhold, der anvendes i ikke-vejgående udstyr til erhvervsmæssig brug, er tilstrækkeligt pålidelige, er det nødvendigt, at lejer og bøsninger indeholder bly. Det skyldes, at der ikke er blyfri alternativer på markedet, som ville give en tilstrækkelig grad af pålidelighed, hvad angår belægningsresistens, konformabilitet, indlejringsevne og affaldsresistens for anvendelsesområderne for motorer i ikke-vejgående udstyr til erhvervsmæssig brug. Sådanne lejer og bøsninger anvendes f.eks. i mobile luftkompressorer, mobilt svejseudstyr eller kraner.

Kommissionen har vurderet, at undtagelsen kan gives for den specifikke anvendelse for kategori 11 (andet udstyr, der ikke tidligere har været omfattet af RoHS-reglerne), da det er vurderingen, at det ikke svækker den miljø- og sundhedsbeskyttelse, der ydes efter forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), og da kravet i artikel 5, stk. 1, litra a) vurderes at være opfyldt med henvisning til, at substitution eller eliminering af anvendelser omfattet af undtagelsen, da der er i øjeblikket ikke forefindes nogen blyfri alternativer på markedet, som ville give en tilstrækkelig grad af pålidelighed. Derfor er det ikke videnskabeligt og teknisk muligt i praksis at substituere eller eliminere bly for de pågældende anvendelser. Da pålidelige alternativer endnu ikke er tilgængelige, forventes ingen negativ socioøkonomisk påvirkning på substitution. Undtagelsen forventes heller ikke at gå ud over innovation på området.

Med dette forslag foreslås, en gyldighedsperiode på fem år regnet fra den 22. juli 2019, som er den dato, hvor kategori 11 bliver omfattet af anvendelsesområdet i RoHS-direktivet. Forslaget tillader brug af bly i lejer og bøsninger på forbrændingsmotorer drevet af diesel eller gasformigt brændstof, der

anvendes i ikke-vejgående udstyr til erhvervmæssig brug. For at undgå at anvendelsesområderne for undtagelserne i bilag III overlapper hinanden, er ordlyden udformet således at de anvendelser, der er omfattet af undtagelse 6.c, udelukkes fra den nye undtagelse.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt og kan gøre indsigelse mod den indtil den 21. januar 2019, hvorefter denne frist kan forlænges med yderligere to måneder. Regeringen er ikke bekendt med, at Europa-Parlamentet har udtalt sig om sagen på nuværende tidspunkt.

Nærhedsprincippet

Da der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt, hvor formålet vedrører realiseringen af det indre marked, finder regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

RoHS-direktivet er implementeret i dansk ret ved bekendtgørelse om begrænsning af import og salg samt fremstilling til eksport inden for EU af elektrisk og elektronisk udstyr, der indeholder visse farlige stoffer (RoHS-bekendtgørelsen).

Konsekvenser

Forslaget er et delegeret direktiv og skal derfor indarbejdes i dansk ret i RoHS-bekendtgørelsen, så undtagelsen fremgår heraf.

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget skønnes endvidere ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser eller nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

En vedtagelse af forslaget skønnes at medføre et uændret beskyttelsesniveau i Danmark og EU, idet brugen hidtil ikke har været begrænset under RoHS-direktivet. Anvendelsen bliver omfattet af anvendelsesområdet i RoHS-direktivet, bilag 1, kategori 11, den 22. juli 2019.

Med dette forslag foreslås en gyldighedsperiode på fem år regnet fra den 22. juli 2019, som er den dato, hvor kategori 11 bliver omfattet af anvendelsesområdet i RoHS-direktivet.

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget.

Det Økologiske Råd finder, at anvendelserne bør kunne udfases helt inden den 21. juli 2021.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Den delegerede retsakt forventes at opnå støtte fra et kvalificeret flertal af medlemsstater.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Der er tale om en midlertidig specifik anvendelse af bly, som har en samlet uændret miljø- og sundhedspåvirkning. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.